

MISIUNEA OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

Potrivit pct. 37 din preambulul Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015, **Unitatea de Informații Financiare trebuie să fie autonomă și independentă din punct de vedere operațional**, pentru a colecta și a analiza informațiile primite în scopul stabilirii legăturilor dintre tranzacțiile suspecte și activitățile infracționale subiacente, în vederea prevenirii și a combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. O unitate de informații financiare autonomă și independentă din punct de vedere operațional ar trebui să însemne că aceasta are autoritatea și capacitatea de a-și exercita funcțiile în mod liber, inclusiv de a lua decizia autonomă de a analiza, solicita și comunica informații specifice. Tranzacțiile suspecte și alte informații relevante pentru cazurile de spălare a banilor, infracțiunile principale asociate acestora și finanțarea terorismului ar trebui raportate unității de informații financiare, care ar trebui să servească drept unitate centrală națională de primire, analiză și comunicare către autoritățile competente a rezultatelor analizelor lor. Toate tranzacțiile suspecte, inclusiv tentativele de tranzacții, ar trebui raportate indiferent de valoarea lor. Informațiile raportate pot include, de asemenea, informații bazate pe pragul stabilit.

Acesta este modelul pe care România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene l-a implementat, sub aspectul transpunerii, prin Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, a Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015, precum și sub aspectul organizării și funcționării Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2021 *pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*.

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României (FIU România) a **îndeplinit procedura oficială de notificare către Comisia Europeană**, pentru transpunerea totală a directivelor europene în materie, urmare adoptării Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art. 218 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art. 12 alin. (5) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare.

Funcțiile de bază ale Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în conformitate cu prevederile legale în materie, respectiv Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare și Hotărârea Guvernului nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, sunt următoarele:

- Primirea, analizarea, prelucrarea și diseminarea informațiilor cu caracter financiar. În condițiile în care din analiza datelor și informațiilor prelucrate la nivelul instituției, rezultă existența unor indicii de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, Oficiul informează de îndată Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Oficiul informează de îndată Serviciul Român de Informații cu privire la suspiciuni de finanțare a terorismului, sau informează organele de urmărire penală cu privire la indicii de săvârșire a altor infracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, în conformitate cu prevederile legii speciale, fiind astfel conturată funcția de diseminare a informațiilor către autoritățile competente;

- Supravegherea și controlul entităților raportoare, conform legii, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

- Oficiul este autoritatea care coordonează realizarea evaluării riscului de spălare a banilor și finanțare a terorismului, la nivel național;

- Oficiul este autoritate competentă în domeniul punerii în aplicare a **sancțiunilor internaționale**, în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale, aprobată prin Legea nr. 217/2009 cu modificările și completările ulterioare;

- Oficiul, prin atribuțiile conferite de legislația în materie, are un rol important în **prevenirea și combaterea finanțării terorismului**, fapt ce a determinat ca instituția să fie parte componentă a Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului (S.N.P.C.T), participând activ, potrivit competențelor

sale, atât la activitatea de stopare a unor eventuale fluxuri de finanțare a grupărilor teroriste, cât și la analizarea și evaluarea riscurilor la care se expun entitățile raportoare;

- Primirea și analizarea cererilor de informații. În scopul efectuării unor analize complexe, cât mai ample care implică tranzacții financiare cu elemente de extraneitate, FIU ROMÂNIA activează pe plan internațional, punând accentul pe intensificarea schimbului de informații cu instituțiile străine care au funcții asemănătoare sau similare, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, în conformitate cu prevederile legale;

- Cooperarea Oficiului cu autoritățile competente naționale și internaționale, în vederea îndeplinirii cu operativitate a activității sale specifice;

Oficiul este parte componentă a Sistemului național de prevenire și combatere a terorismului (S. N. P. C. T.), sistem definit prin Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, fiind reprezentat de asemenea în cadrul Centrului de Coordonare Operativa Antiteroristă (C. C. O. A.).

Oficiul este una din principalele autorități desemnate pentru implementarea Capitolului IV – ”Cooperarea Internațională” al Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului,, adoptată la Varșovia în 16 mai 2005 și ratificată de România prin Legea nr. 420/2006 *pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, publicată în M.O. nr.968 din 4 decembrie 2006.*

Oficiul are acces, în mod direct sau indirect, în timp util, la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii de care are nevoie pentru a-și îndeplini sarcinile în mod adecvat, operând efectiv cu partenerii internaționali și demonstrând o bună cooperare în privința aplicării prevederilor legale și a schimbului de informații, fapt care reprezintă o garanție pentru lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului.

Oficiul este autoritatea care coordonează realizarea evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului la nivel național, evaluare care se realizează în cooperare cu autoritățile și instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (1) din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, cu asigurarea protecției datelor cu caracter personal. Oficiul coordonează răspunsul național la riscurile evaluate, în cooperare cu autoritățile din România și informează în acest sens Comisia Europeană, Autoritatea Bancară Europeană și statele membre.

Evaluările de risc sunt întocmite ținând cont de concluziile evaluării privind riscurile de spălare de bani și finanțare a terorismului realizate de Comisia Europeană, sunt actualizate cel puțin o dată la 4 ani la nivel sectorial și național, ținând cont de evoluția riscurilor și de eficacitatea măsurilor adoptate în scopul atenuării lor, și sunt utilizate în vederea alocării și ierarhizării resurselor pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în mod eficient.

Oficiul asigură publicarea, pe pagina proprie de internet, a unei sinteze a evaluării naționale de risc și transmite autorităților de supraveghere elementele relevante din evaluarea națională.

Oficiul centralizează informațiile primite de la autoritățile și instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b) și d) din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare și transmite un raport Comisiei Europene privind măsurile luate pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului conform planului de acțiune stabilit prin evaluarea națională a riscurilor, autoritățile implicate, contribuția fiecăreia, modalitatea de cooperare internă, resursele umane și financiare alocate pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Oficiul reprezintă România în domeniul propriu de competență și promovează schimbul de experiență în relațiile cu organizațiile și instituțiile internaționale de profil, cooperează cu unitățile de informații financiare străine, participă la activitățile organismelor internaționale de profil și este membru al acestora.

Prin adoptarea Hotărârii nr. 491 din 21 aprilie 2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Guvernul a aprobat atribuțiile președintelui și structura organizatorică a Oficiului și a stabilit ca repartizarea atribuțiilor specifice structurilor să se realizeze la nivelul instituției, prin ordin al președintelui. **Acest fapt a condus la consolidarea independenței și autonomiei operaționale și funcționale a Oficiului, în deplină concordanță cu Recomandarea nr. 29 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională, conform căreia unitatea de informații financiare trebuie să fie independentă și autonomă din punct de vedere operațional, respectiv să aibă autoritatea și capacitatea de a-și îndeplini liber funcțiile.**

Ulterior intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 491 din 21 aprilie 2021, în vederea îndeplinirii misiunii Oficiului, atribuțiile specifice structurilor înființate prin Hotărârea Guvernului mai sus menționată au fost reglementate prin Ordinul președintelui ONPCSB nr. 138/27.05.2021, publicat pe pagina de Internet a Oficiului, la secțiunea *Legislație - Alte acte normative* (<http://www.onpcsb.ro/legislatie-onpcsb/alte-acte-normative>).